

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 302/2020-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľa a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) o ústavnej sťažnosti [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1/2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1/2005 porušené boli.

2. JUDr. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý nahradit' [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 415,51 € (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Vladimíra Šárnika, Rožňavská 2, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 302/2020-26 z 23. júna 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), podanú 25. februára 2019 vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1/2005 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ podal 4. januára 2005 žalobu na okresnom súde proti Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti

Slovenskej republiky (ďalej len „odporca“) o náhradu škody vo výške 223 719,50 eur. Okresný súd prvýkrát rozhodol vo veci samej rozsudkom 6. marca 2012. Po zrušení rozsudku Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) okresný súd opätovne rozhodol rozsudkom 17. októbra 2014. Tento v poradí druhý rozsudok okresného súdu bol napadnutý odvolaním, pričom odvolací súd ho zrušil a vec vrátil na opätovné rozhodnutie okresnému súdu. Dňa 9. septembra 2016 okresný súd v poradí tretím rozsudkom žalobu zamietol. Sťažovateľ napadol tento rozsudok okresného súdu odvolaním. Do podania ústavnej sťažnosti, t. j. do 25. februára 2019, súd prvej inštancie nedoručil sťažovateľovi rozhodnutie krajského súdu o odvolaní, pričom v máji 2017 krajský súd odoslal spisový materiál aj s rozhodnutím o odvolaní okresnému súdu. Súčasne s podanou ústavnou sťažnosťou podal sťažovateľ aj sťažnosť na pried'ahy predsedovi okresného súdu.

3. Celkovo konanie ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvalo viac ako 14 rokov a nebolo právoplatne ukončené. Sťažovateľ uvádza, že k zbytočným pried'ahom nijako neprispel. Opakovaná nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní zasiahla do práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Keďže sťažovateľ v napadnutom konaní uplatňoval nárok na náhradu škody spôsobenej štátom, namieta aj porušenie základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným konaním štátu podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru.

5. Napadnuté konanie podľa sťažovateľa nie je zložit'é po právnej ani po skutkovej stránke, uznáva rozsiahlosť listinných dôkazov, ktoré bolo potrebné v konaní vykonať, čo však nemôže ospravedlňovať 14 rokov trvajúce konanie. Keďže ide o konanie o náhradu škody spôsobenej štátom, možno nadobudnúť dojem, že „... štát zneužíva svoje mocenské postavenie, keď fakticky rozhoduje o svojej vlastnej povinnosti, najmä keď postupuje spôsobom znova porušujúcim práva sťažovateľa.“.

6. V prípade vyslovenia porušenia označených sťažovateľových práv ústavným súdom sťažovateľ žiada o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 14 000 eur, t. j. vo výške 1 000 eur za každý rok omeškania.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným konaním štátu podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. (6C)9C/1/2005 porušené bolo.

2. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 14.000,- €, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. (6C)9C/1/2005 konať bez prietahov.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia k rukám advokáta do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

8. Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 15. mája 2019 upovedomil ústavný súd, že 5. marca 2019 mu bol doručený rozsudok krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu. Zároveň došlo aj k vybaveniu jeho sťažnosti na prietahy predsedovi súdu. Upozornil, že sťažnosť na prietahy podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nemá charakter účinného prostriedku nápravy.

II.

Procesný postup ústavného súdu, vyjadrenie účastníkov konania

9. Ústavný súd výzvou z 24. apríla 2020 požiadal okresný súd o vyjadrenie k podanej ústavnej sťažnosti. Prípisom sp. zn. 1 SprV 410/2020 z 29. mája 2020 sa vyjadril predseda okresného súdu JUDr. Ján Golian, PhD. (ďalej len „predseda okresného súdu“), ktorý pripustil vznik prietáhov v činnosti okresného súdu vo vymedzených obdobiach (od 31. januára 2006 do 15. januára 2008, od 9. apríla 2008 do 2. augusta 2011 a od 16. mája 2017 do 28. februára 2019). Prietahy v konaní pričítal viacerým zmenám v osobe zákonného sudcu, nadmernej zaťažnosti sudcov, ako aj samotnej povahe konania a zložitosti v dokazovaní (požičiavanie iných súvisiacich spisov). Uviedol, že sťažovateľovi sa okresný súd za vzniknuté prietahy už ospravedlnil, preto ponechal na zvážení ústavného súdu, či prizná sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie. Upozornil aj na skutočnosť, že sťažovateľ sám nedbal na plynulý priebeh tohto konania a na nečinnosť okresný súd neupozornil. K svojmu vyjadreniu pripojil aj chronológiu úkonov v spise a vyjadrenie zákonnej sudkyne JUDr. Evy Tulejovej, ktorej bola vec pridelená až 19. decembra 2018. Zároveň vyjadril, že netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ústavným súdom. Po prijatí veci na ďalšie konanie sa opätovne vyjadril predseda okresného súdu prípisom sp. zn. 1 SprV 410/2020 z 30. júna 2020, ktorým odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie z 29. mája 2020.

10. Sťažovateľovi bolo 13. júla 2020 doručené vyjadrenie predsedu okresného súdu z 29. mája 2020, ako aj z 30. júna 2020 spolu s výzvou na vyjadrenie sa k veci v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Sťažovateľ svoje vyjadrenie k stanovisku predsedu súdu nepodal. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ vyjadril svoj súhlas s upustením od ústneho pojednávania pred ústavným súdom.

11. Ústavný súd so súhlasom oboch účastníkov podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v tejto veci od ústneho pojednávania, keďže od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde.

14. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

18. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

20. Na účely posúdenia dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti si ústavný súd vyžiadal súdny spis sp. zn. 9 C 1/2005, z ktorého zistil nasledujúci priebeh napadnutého konania:

- 4. januára 2005 bola sťažovateľom podaná žaloba o náhradu škody,
- 28. januára 2005 sťažovateľ doložil dôkazy k veci samej,
- 1. februára 2005 bol právny zástupca sťažovateľa vyzvaný na doplnenie príloh k žalobe,
- uznesením z 23. augusta 2005 vyzval okresný súd odporcu na podanie vyjadrenia,
- 22. septembra 2005 odporca doručil okresnému súdu vyjadrenie vo veci samej,
- 27. februára 2006 bolo vyjadrenie odporcu doručené sťažovateľovi,
- 8. apríla 2008 sa uskutočnilo prvé pojednávanie,
- 7. októbra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, bolo odročené na 25. november 2011,
- 25. novembra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, z ktorého sa vopred ospravedlnil sťažovateľ, na účely pripojenia spisového materiálu bolo pojednávanie odročené na 10. február 2012,

- sťažovateľ doručil 8. decembra 2011 návrh na rozšírenie žaloby,
- 10. februára 2012 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bolo odročené na 6. marec 2012,
- 15. februára 2012 podal okresnému súdu vyjadrenie vo veci samej odporca,
- 6. marca 2012 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bol vyhlásený rozsudok,
- 27. apríla 2012 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľa,
- 21. augusta 2012 bol spis predložený krajskému súdu na odvolacie konanie,
- 14. septembra 2012 sťažovateľ namietal zaujatosť jedného člena senátu krajského súdu,
- 25. októbra 2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol o námietke zaujatosti,
- 3. júla 2013 krajský súd rozhodol o odvolaní podanom sťažovateľom,
- 12. februára 2014 bolo nariadené pojednávanie na 28. apríl 2014,
- 28. apríla 2014 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bolo odročené na 4. júl 2014,
- 4. júla 2014 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bolo odročené na 6. október 2014,
- 6. októbra 2014 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bolo odročené na 17. október 2014,
- 17. októbra 2014 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bol vyhlásený rozsudok,
- 3. decembra 2014 bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcu,
- 9. decembra 2014 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľa,
- 4. februára 2015 bol spis predložený krajskému súdu na odvolacie konanie,
- 23. februára 2015 bol vyhlásený rozsudok krajského súdu, ktorým sa vec vrátila na opätovné konanie okresnému súdu,
- 10. apríla 2015 podal sťažovateľ dovolanie,
- 8. júna 2015 bol spis predložený najvyššiemu súdu na dovolacie konanie,
- uznesením zo 14. apríla 2016 najvyšší dovolanie odmietol,
- 12. augusta 2016 sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy,

- 9. septembra 2016 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, bol vyhlásený rozsudok,
- 28. októbra 2016 podal sťažovateľ odvolanie,
- 3. mája 2017 krajský súd rozhodol o podanom odvolaní rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu,
- 16. mája 2017 bol rozsudok krajského súdu doručený okresnému súdu,
- 5. marca 2019 bol rozsudok o odvolaní doručený sťažovateľovi, a tak nadobudol právoplatnosť,
- 6. mája 2019 podal sťažovateľ dovolanie na najvyššom súde,
- 9. augusta 2019 bol spis predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

IV.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

21. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru EŠLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

22. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

23. Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09) už uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

priet'ahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia na neho obrátili s návrhom, aby o ich veci rozhodol.

24. V rámci posudzovania dĺžky konania ústavný súd poukazuje na judikatúru ESLP, v zmysle ktorej do posudzovanej dĺžky konania bolo zahrnuté aj obdobie od vynesenia rozsudku do jeho doručenia sťažovateľovi (Gajdúšek proti Slovenskej republike rozsudok z 18. 3. 2002, sťažnosť č. 40058/98, bod 58) a ktorá dovŕšenie nastolenia stavu právnej istoty odvodzuje od doručenia rozhodnutia a s tým súvisiaceho nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia (Zarembová proti Slovenskej republike, rozsudok z 23. 11. 2010, sťažnosť č. 7908/07, body 17, 18).

25. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

26. Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktoré začalo podaním žaloby 4. januára 2005 a právoplatne sa skončilo dorúčením rozsudku krajského súdu sťažovateľovi 5. marca 2019, teda trvalo viac ako 14 rokov, je možné bez ďalšieho skonštatovať, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru bez potreby skúmania už uvedených kritérií (I. ÚS 163/2016), a to postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Opodstatnenosť konštatovania, že práve okresný súd je porušovateľom sťažovateľových základných práv vyplýva jednak zo súpisu úkonov uvedeného v tomto rozhodnutí, z ktorého je zrejmé, že zbytočné priet'ahy vznikali opakovane v konaní pred okresným súdom, kde vo viacerých obdobiach bola zaznamenaná

jeho úplná nečinnosť (február 2006 až apríl 2008, následne apríl 2008 až október 2011). K úplne očividnému prieťahu v konaní došlo aj v poslednej fáze konania, keď bol okresný súd povinný iba doručiť rozsudok krajského súdu sťažovateľovi, čo mu trvalo takmer 2 roky od vrátenia spisu spolu s rozsudkom krajského súdu okresnému súdu.

27. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

28. Hoci ústavný súd zistil, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, neprikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 1/2005 konal bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy, pretože označená vec už bola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená.

IV.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy

29. Sťažovateľ namieta aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy v kontexte s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ argumentuje, že okresný súd tým, že v napadnutom konaní konal so značnými prieťahmi, neposkytol jeho nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným konaním štátu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy.

30. Pri skúmaní opodstatnenosti námietok sťažovateľa o porušení základného práva domáhať sa náhrady škody proti štátu, ktoré sťažovateľ odvodzuje od existencie zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, čím okresný súd *de facto* znemožnil sťažovateľovi domôcť sa náhrady škody, ústavný súd konštatuje, že keďže už vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, rozhodovanie o možnom porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy stratilo opodstatnenie. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti nevyhoviel (bod 4 výrokovej časti tohto rozhodnutia).

IV.3 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 dohovoru

31. V súvislosti s namietaným porušením čl. 13 dohovoru ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 38/05, II. ÚS 99/2011).

32. Ústavný súd predstavuje v Slovenskej republike posledný inštitucionálny mechanizmus ochrany základných práv a slobôd a ľudských práv a základných slobôd, ktorý nastupuje v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný prostriedok nápravy, ktorý aj využil podaním ústavnej sťažnosti, a tak bola jeho právam poskytnutá ochrana zo strany ústavného súdu (III. ÚS 759/2017, bod 38). Ústavný súd preto konštatuje, že v predmetnej veci nezistil súvislosť medzi namietaným porušením čl. 13 dohovoru a napadnutým postupom okresného súdu, preto návrhu v tejto časti nevyhovet (bod 4 výrokovej časti tohto rozhodnutia).

33. Vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa ústavy a jeho práv zaručených dohovorom postupom okresného súdu v napadnutom konaní napĺňa účel, ktorý sťažovateľ sledoval podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu.

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

34. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

35. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

36. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

37. Sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 14 000 €.

38. V prerokúvanom prípade podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd prihliadol na to, že napadnuté konanie trvajúce viac ako 14 rokov prebiehalo nielen pred súdom prvej inštancie, ale aj pred odvolacím súdom a dovolacím súdom. Tiež nemohol opomenúť skutočnosť, že v čase jeho rozhodovania je spor právoplatne rozhodnutý. Prieťahy v konaní zapríčinené úplnou nečinnosťou okresného súdu odôvodňujú priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľovi vo výške 3 000 €, ktoré je mu okresný súd v zmysle § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 2 výrokovej časti tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

39. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

40. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

41. Vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume 415,51 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 9,80 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 346,26 €. Zo zoznamu daňových subjektov registrovaných pre daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) na internetovej stránke <www.financnasprava.sk> ústavný súd zistil, že právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH, preto uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov o sumu 69,25 €, čo spolu predstavuje celkovú sumu 415,51 € (bod 3 výrokovej časti tohto nálezu).

42. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote uvedenej v bode 3 výrokovej časti tohto nálezu.

43. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu